ONDERZOEK:
Kruisem – Hoogstraat 25

Voorliggend document is een:

Aanvraag toelating vooronderzoek	
Verslag van resultaten	
Programma van Maatregelen	+

©Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

INHOUDSOPGAVE

1 Situering binnen het archeologietraject 3
2 Inhoud en opbouw van het document 4
3 Bijlagen 4
4 Administratieve fiche/~~Privacyfiche~~ 5
4.1 Situering van het onderzoek 5
4.2 Projectcodes 7
4.3 Betrokken actoren 7
4.4 Bewaring van de data 8
5 Beschrijving van het onderzoeksgebied 10
5.1 Gekarteerd landgebruik (2001) 10
5.2 Gekarteerde bodembedekking (2015) 11
5.3 Controle: plaatsbezoek 12
5.4 Ruimtelijke ordening 14
5.4.1 Gewestplan 14
5.4.2 RUP/PRUP/BPA ? 15
5.5 Beschrijving geplande werken 15
5.6 Impact op het archeologietraject 16
5.7 Tussentijds besluit 17
6 Synthese en waardering 18
6.1 Datering/interpretatie van de dataset 18
6.1.1 Volledigheid van de dataset 18
6.1.2 Huidige dataset 18
6.1.3 Waardering van de archeologische site 19
6.1.4 Impact van de geplande werken 20
6.2 Vervolgtraject 21
6.2.1 Antwoord op de onderzoeksvragen 21
6.2.2 Afweging van de te nemen maatregelen 22
6.2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen 23
6.2.4 Randvoorwaarden 23
7 Bibliografie 24
8 Lijst van figuren 27

1 Situering binnen het archeologietraject

HUIDIG ONDERZOEK	Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek)
ADVIES	Geen verder onderzoek

Het huidige onderzoek situeert zich binnen het archeologisch traject als volgt:

Regulier traject	Archeologienota	Bureauonderzoek	+
		[redacted]	
			+
[redacted]	[redacted]	[redacted]	
	[redacted]	[redacted]	

2 Inhoud en opbouw van het document

Het voorliggende document bevat volgende onderdelen:

DEEL 1	Administratieve fiche	+
DEEL 2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	+
DEEL 3	Onderzoeksopdracht: bureaustudie	
DEEL 4	Onderzoeksopdracht: landschappelijke boringen	
DEEL 5	Onderzoeksopdracht: prospectie met ingreep in de bodem	
DEEL 6	Assessment van landschappelijke data	
DEEL 7	Assessment van aardkundige data	
DEEL 8	Assessment van historische data	
DEEL 9	Assessment van archeologische data	
DEEL 10	Synthese en waardering	+
DEEL 11	Omschrijving van de maatregelen	

3 Bijlagen

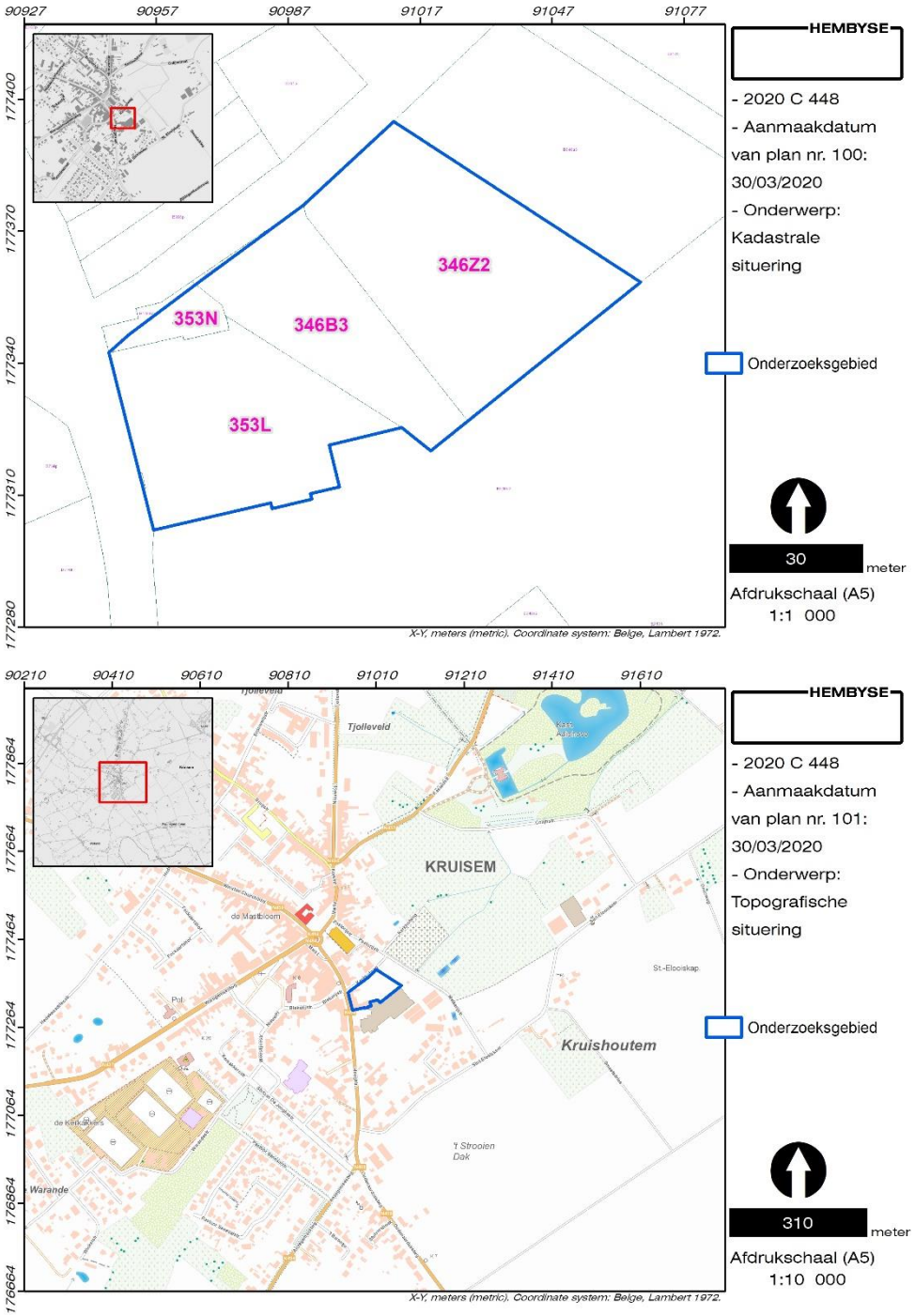
Het voorliggende document is voorzien van volgende bijlagen:

BIJLAGE 1	*Inventaris (plannen, sporen, foto's)*
BIJLAGE 2	*Kaarten op A4, A3 of A2 (alle-sporenkaarten, TAW-kaarten, ...)*
BIJLAGE 3	*Foto's (vlakken, sporen, profielen, archeologische objecten, plaatsbezoek, boringen, ...)*
BIJLAGE 4	*Tekeningen (bodemprofielen, boringen, ...)*
~~***BIJLAGE 5***~~	~~*Dagrapport(en) veldwerk*~~

4 Administratieve fiche/~~Privacyfiche~~

4.1 Situering van het onderzoek

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Kruisem	
Deelgemeente		
Straat en straatnummer	Hoogstraat 25	
Kadastrale situering	Afdeling	1
	Sectie	B
	Percelen	353L; 353N; 346B3; 346Z2
Lambert 72-coördinaten	N	X: 90946,463x Y: 177342,753m
	Z	X: 91067,292x Y: 177358,805m
Oppervlakte	5813,09 m²	0,58 ha
Oppervlakte bodemingreep	2300 m²	0,23 ha
Datum van toekenning van de opdracht	28 maart 2020	
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.	
Opgemaakt volgens CGP	Versie 4.0	
Duur van het onderzoek	7 werkdagen	
Kostprijs van het onderzoek (privacyfiche)	[redacted]	

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart.

4.2 Projectcodes

Bureaustudie	2020 C 448
Landschappelijke boringen	n.v.t.
Verkennende boringen	n.v.t.
Waarderende boringen	n.v.t.
Prospectie met ingreep in de bodem	n.v.t.
Opgraving	n.v.t.
Interne projectsigle Hembyse bvba	KRU-HOO

4.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse bvba (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Geraadpleegde (regio)specialisten	Nvt.	
Initiatiefnemer (privacyfiche)	[redacted]	
	Privaatrechtelijk	~~Publiekrechtelijk~~
Omgevingsvergunning:	Stedenbouwkundige handelingen	~~Verkaveling van gronden~~

4.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2020
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	130
Bibliografische referenties	De Smaele B. & Pieters H., 2020. *Archeologienota naar aanleiding van de geplande nieuwbouwkantoren aan de Hoogstraat 25 te Kruisem*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 130, Gent.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse bvba Kastanjestraat 26, 9000 Gent
Zakelijkrechthouder van het archeologisch ensemble (privacyfiche)	[redacted]
Bewaring archeologisch ensemble	n.v.t.
Gebruiker van het archeologisch ensemble	n.v.t.
©Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.	
Bevoegde IOED	(nog geen IOED werkzaam)
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	SOLVA Archeologisch Depot Gentsesteenweg 1B 9520 Sint-Lievens-Houtem

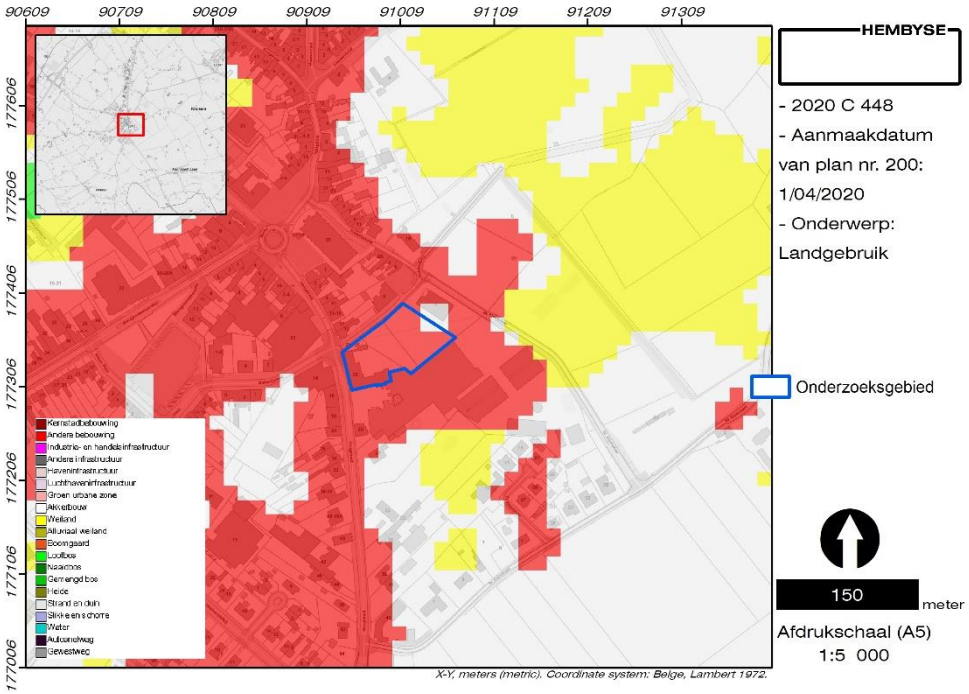

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en onroerenderfgoeddepots.

5 Beschrijving van het onderzoeksgebied

5.1 Gekarteerd landgebruik (2001)

De huidige fysieke situatie van het onderzoeksgebied dient te worden onderzocht om het archeologietraject correct te bepalen. Met andere woorden: welke impact heeft het huidige bodemgebruik op het archeologietraject ?
Het onderzoeksgebied bevindt zich in het zuiden van de dorpskom van Kruisem, net vóór de overgang naar de rurale buitengebieden die zich rondom het dorp uitstrekken. Deze situatie kan worden afgelezen uit het gekarteerde landgebruik.

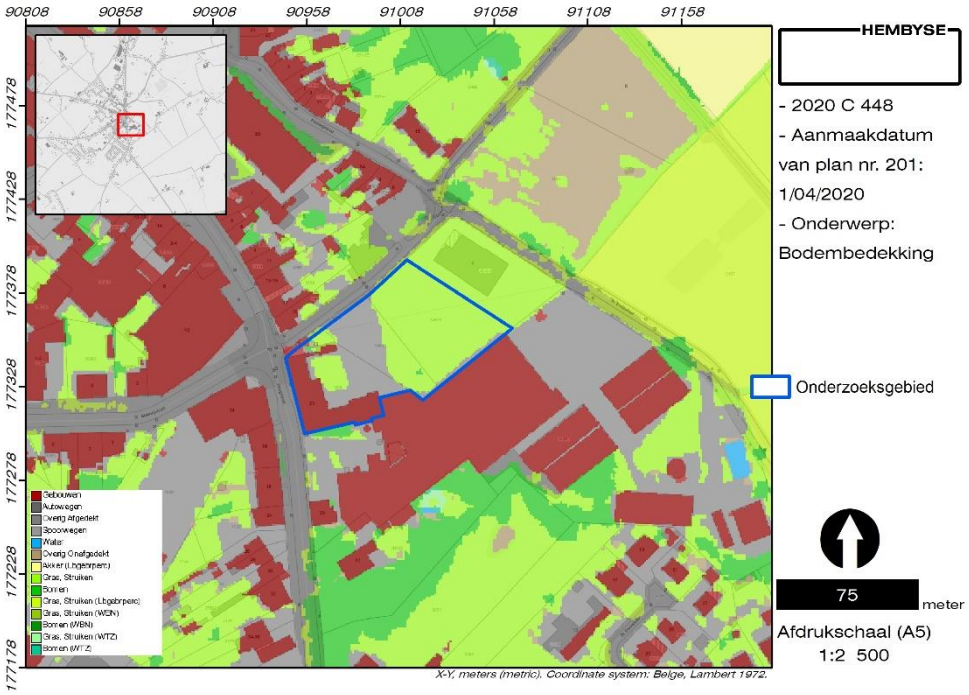

Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.

Het volledige onderzoeksgebied staat gekarteerd als “andere bebouwing”, wat neerkomt op een situatie waarbij het grootste deel van het gebied door structuren wordt bedekt. Het zijn gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene oppervlakten en open bodem waarbij tussen 30 en 80% verhard is. Dit verwijst naar de (ondertussen gesloopte) gebouwen van de Vrije Katholieke lagere School.
De gekarteerde toestand op het bodemgebruiksbestand is weinig gedetailleerd en mogelijk ook verouderd, op de bodembedekkingskaart kan de bovengrondse toestand van het gebied beter worden afgelezen.

5.2 Gekarteerde bodembedekking (2015)

Op de bodembedekkingskaart is deze recente situatie grafisch weergegeven, weliswaar op een meer gedetailleerde en bijgevolg meer accurate manier.

Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand.

Op dit uittreksel uit het bodembedekkingsbestand is duidelijk zichtbaar hoe het onderzoeksgebied kan onderverdeeld worden in twee delen. Het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied staat gekarteerd als gras en struiken en heeft betrekking op een perceel dat in gebruik is als landbouwgrond. Het zuidwestelijke deel van het onderzoeksgebied bestaat nagenoeg volledig uit gebouwen en verharding. Het betreft de voormalige gebouwen van de lagere school die echter in 2019 gesloopt werden. Vandaag rest een braakliggend terrein.

5.3 Controle: plaatsbezoek

Op 2 april 2020 werd overgegaan tot het afstappen van het terrein, met als doel het vaststellen van de vastgestelde landschappelijke elementen, zoals (toegangs-)wegen, landgebruik en gewassen, grachten, beken, aanwijzingen voor leidingen, enz. Het afstappen van het terrein geeft tevens een “voeling” met het terrein die anders niet mogelijk is.

Figuur 5. Panoramisch zicht op het onderzoeksgebied in zuidelijke richting.

Het onderzoeksgebied is opdeelbaar in drie zones: een noordoostelijk gelegen parkinggedeelte, een tussenliggend grasland en een zuidwestelijke gelegen braakliggend terrein. Deze delen zijn van elkaar gescheiden middels een afsluiting met aan de westelijke zijde daarvan een ondiepe perceelsgreppel.
Het parkinggedeelte bestaat uit waterdoorlatende klinkers en hoort tot het ontmoetingscentrum ten noordoosten hiervan. Deze zone maakt geen deel uit van de omgevingsvergunningsaanvraag.

Figuur 6. Zicht op het noordoostelijk gelegen parkinggedeelte en het centrale grasland (foto genomen in zuidoostelijke richting).

Het grasland wordt gekenmerkt door een vrij geaccidenteerd terrein dat in noordwestelijke richting daalt. Het hoogteverschil tussen het hoogste deel van dit grasland, gelegen op +41,696m TAW, bedraagt -over een afstand van 66 meter- maar liefst 1,6 meter.

Figuur 7. Zicht op de helling van het grasland (foto genomen in noordwestelijke richting).

Het braakliggende terrein in het zuidwestelijke deel van het onderzoeksgebied werd gekenmerkt door een verharding in het noordoosten en de puinresten van de sloop van het voormalige schoolcomplex. Langsheen de zuidelijke begrenzing van het onderzoeksgebied was een leiding aangelegd vanuit de bestaande gebouwen van Pur Natur. Deze leiding bevond zich ter hoogte van het voormalige Patronage-gebouw waarvan de opdrachtgever ons kon vertellen dat een deel hiervan onderkelderd was. Een deel van dit gebouw was immers in gebruik geweest als toneelzaal en bijgevolg was onder het podium sprake geweest van een verdiept gedeelte (de “souffleurbak”).

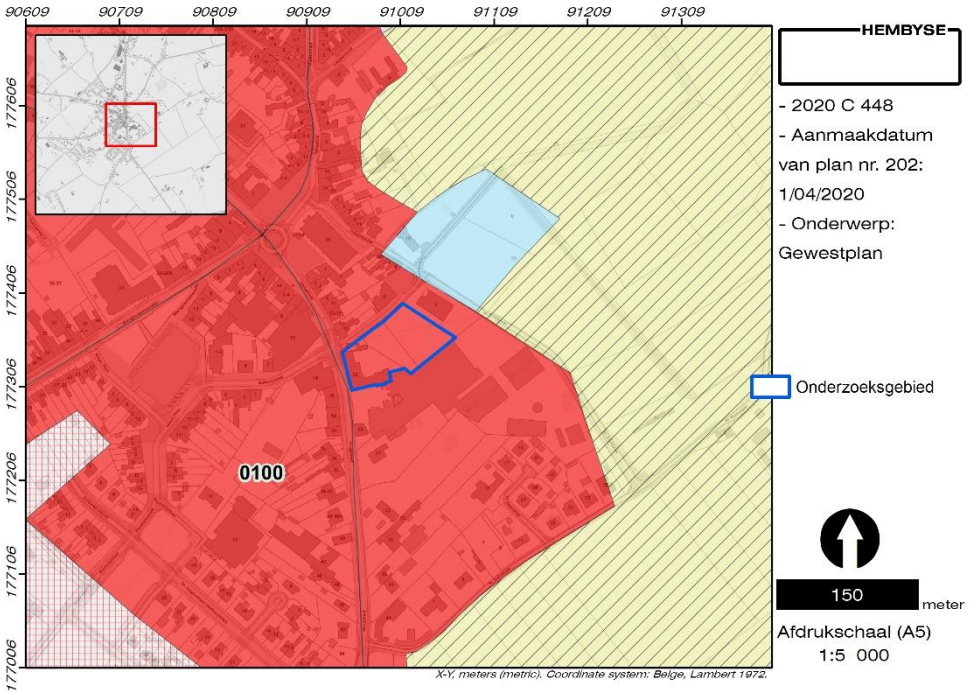

Figuur 8. Zicht op het braakliggende deel van het onderzoeksgebied vanuit de Kerkhofweg.

5.4 Ruimtelijke ordening

5.4.1 Gewestplan

De gemeente Ichtegem valt binnen het originele gewestplan Oudenaarde, dat dateert uit 1977. Het onderzoeksgebied bevindt zich volgens dat gewestplan gedeeltelijk in een zone voor woongebieden (code 0100).

Figuur 9. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan Oudenaarde.

Het Gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat van kracht is op die plekken waar het niet vervangen werd door een nieuwer plan. De meest recente gewestplannen dateren van het jaar 2000.

5.4.2 RUP/PRUP/BPA ?

Het digitaal beschikbare gewestplan is echter enkel geschikt voor een gebruik op middenschalig niveau. In het verleden werden gemeentelijke bestemmingsplannen aangemaakt om het gewestplan te verfijnen. Deze bijzondere plannen van aanleg (BPA) blijven echter beperkt tot enkele kernzones, veelal binnen grotere steden. Voor het huidige onderzoeksgebied werd een dergelijk plan niet opgesteld.
Hierna zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plaatsen gewijzigd door de opmaak van "ruimtelijke uitvoeringsplannen" (RUP), maar dat geldt niet voor het huidige onderzoeksgebied. Bijgevolg blijft het onderzoeksgebied bestemd als woongebied.
Binnen het kader van deze bestemming wenst de initiatiefnemer een nieuw kantoorgebouw op te richten. Hiervoor is een omgevingsvergunning voor **stedenbouwkundige handelingen** vereist.

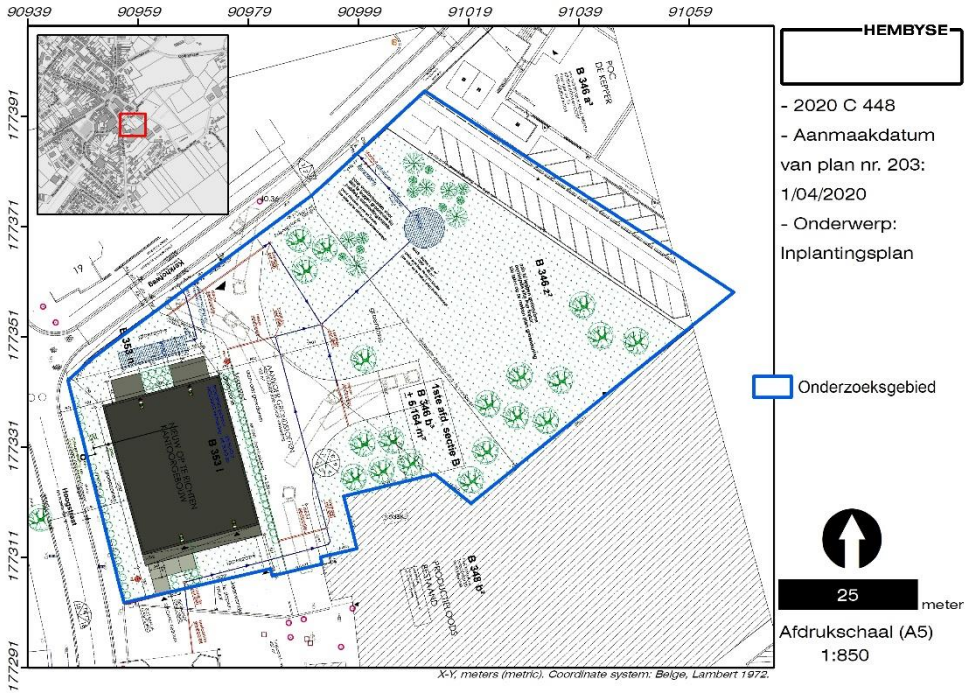
5.5 Beschrijving geplande werken

Voor de geplande werkzaamheden is een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vereist. Het onderzoeksgebied bevindt zich **buiten een vastgestelde archeologische zone (zie §*Assessment van de archeologische data* van de archeologienota)**; de perceelsoppervlakte bedraagt meer dan 3000m² en de geplande werkzaamheden behelzen een bodemingreep van meer dan 1000m². Het betreft een privaatrechtelijke aanvrager. Het volledige onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van circa 6000m², waarbinnen de geplande werkzaamheden een bodemingreep van maximaal 2300m² (38,3%) behelzen.

De geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied behelzen[1]:

- Het oprichten van een nieuw kantoorgebouw
- De aanleg van nutsleidingen
- Het aanleggen van wegenis
- De aanleg van wadi's
- Inrichten van groenzones

[1] *Voor een overzicht van de geplande werken wordt verwezen naar de overzichtsplannen in de bijlagen.*

Figuur 10. Inplantingsplan.

Deze geplande werken maken de opmaak van een archeologienota, die deel uitmaakt van de omgevingsvergunning, noodzakelijk.
Voor meer plannen van de geplande toestand wordt verwezen naar de bijlagen van dit dossier.

5.6 Impact op het archeologietraject

Het reguliere archeologietraject bestaat uit 1. een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem en indien noodzakelijk 2. een vooronderzoek met ingreep in de bodem.

1. Een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bestaat uit een bureauonderzoek (zie §*Onderzoeksopdracht bureaustudie*) en indien noodzakelijk niet-intrusief vooronderzoek op terrein (terreininspectie, controleboringen, ...).
2. Een vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat uit één of meerdere intrusieve vooronderzoeken.

Het terrein bestaat ten dele uit een akkerland en ten dele uit een braakliggend terrein waarop de gebouwen vorig jaar gesloopt werden. Het is heden echter economisch onwenselijk om verder archeologisch onderzoek uit te voeren voorafgaand aan het bekomen van de omgevingsvergunning. Met andere woorden: er is heden enkel een bureauonderzoek mogelijk. Alle andere vooronderzoeken die eventueel op terrein dienen te gebeuren, zij het niet-intrusief, zij het intrusief, kunnen enkel gebeuren ná het bekomen van de omgevingsvergunning.
Indien uit de bureaustudie zou blijken dat één of meerdere vooronderzoeken noodzakelijk zouden zijn voor een inschatting en een waardering van het

archeologisch kennispotentieel, dan dient dit te gebeuren na het afleveren van de omgevingsvergunning. Het archeologietraject is daardoor beïnvloed: alle overige vooronderzoeken dienen indien nodig te worden uitgesteld, i.e. het archeologietraject is een zgn. “uitgesteld traject”.

5.7 Tussentijds besluit

Naar aanleiding van de geplande nieuwbouw van een kantoorgebouw aan de Hoogstraat 25 te Kruisem, is een behoud van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren in situ niet mogelijk. De aan- of afwezigheid hiervan dient te worden onderzocht middels een bureaustudie en een eventueel vooronderzoek zonder of -indien nodig- met ingreep in de bodem. Het is heden echter economisch onwenselijk om archeologisch onderzoek uit te voeren voorafgaand aan het verkrijgen van de omgevingsvergunning waardoor de uitvoering van eventueel noodzakelijk vooronderzoek in een uitgesteld traject dient te gebeuren.

6 Synthese en waardering

6.1 Datering/interpretatie van de dataset

6.1.1 Volledigheid van de dataset

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen.
Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, in de vorm van een bureaustudie.

Het vooronderzoek zelf kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend, zowel landschappelijk als kadastraal
- reeds verstoorde zones zijn in kaart gebracht
- de gekende ecologische en aardkundige data zijn geïnventariseerd
- de gekende archeologische en historische waarden en indicatoren van het onderzoeksgebied zijn geïnventariseerd
- het betreft een archeologienota in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen waarbij de geplande bodemingrepen in kaart zijn gebracht
- de vervolgstrategie werd opgesteld

Het bureauonderzoek heeft, in zijn huidige vorm, de mogelijkheid geboden een historisch en archeologisch overzicht van het onderzoeksgebied te schetsen en om de gepaste maatregelen -enkel indien er aanwijzingen zijn voor bewaarde archeologische sites- voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

6.1.2 Huidige dataset

Op basis van het assessment van de landschappelijke, aardkundige, historische en archeologische data voor het onderzoeksgebied kan worden gesteld dat een dataset is gegenereerd, die toelaat om het archeologisch kennispotentieel ervan te bepalen. Deze data zijn objectief: mits het toepassen van eenzelfde onderzoeksmethode met dezelfde parameters moet een onderzoeker tot eenzelfde dataset en besluit komen. Men kan zich uiteindelijk afvragen of er middels het raadplegen van de historische data, de historische kaarten, de luchtfoto's en de gekende archeologische gegevens voldoende elementen zijn om de historische en archeologische realiteit van het huidige onderzoeksgebied te bepalen.
Op basis van de gegevens uit de bureaustudie kunnen de onderzoeksvragen in deze fase van het onderzoek worden beantwoord. **Aangezien er heden kan worden geantwoord op de vraag of er archeologische sporen en structuren en**

archeologische sites binnen het onderzoeksgebied aan/of afwezig zijn, kan de huidige dataset als volledig worden beschouwd.

6.1.3 Waardering van de archeologische site

Op basis van de gegevens uit het verslag van resultaten van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek kan worden gesteld dat naar aanleiding van de geplande nieuwbouw van een kantoorgebouw aan de Hoogstraat 25 te Kruisem een behoud van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren in situ niet mogelijk is. De aan- of afwezigheid hiervan dient te worden onderzocht middels een bureaustudie en -indien nodig- een eventueel vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem. Het is heden echter economisch onwenselijk om archeologisch onderzoek uit te voeren voorafgaand aan het verkrijgen van de omgevingsvergunning waardoor de uitvoering van eventueel noodzakelijk vooronderzoek in een uitgesteld traject dient te gebeuren.
Landschappelijk gezien bevindt het onderzoeksgebied zich op de overgang van de heuvelrug Kruishoutem-Wortegem naar de vallei van de Stampkotbeek. Dit uit zich onder andere in het feit dat het onderzoeksgebied zich in een relatief nat deel van het landschap bevindt, dat gevoelig is aan overstromingen. Daarenboven is sprake van een vrij steile helling die waarschijnlijk aan natuurlijke erosie is blootgesteld, waarbij het afgespoelde materiaal zich kan opgestapeld hebben op de lager gelegen delen van het terrein.
De gekarteerde bodemopbouw binnen het projectgebied duidt op een aardkundige situatie waarbij het gebied in een vrij nat alluviaal gebied ligt, onderaan een knik in een heuvelrug. De bodem bestaat uit ondiepe quartaire afzettingen uit de laatste ijstijd, eventueel afgedekt door Holocene colluviale pakketten. Het onderzoeksgebied zelf bestaat uit leemgronden zonder profielontwikkeling, die gedeeltelijk tot akkerland zijn omgezet en gedeeltelijk bebouwd zijn.
Uit de controleboringen blijkt dat deze bebouwing en de daarop volgende afbraak ervan een diepe verstoring van de bodem heeft aangebracht, tot minstens 90 centimeter onder het maaiveld. Er is bovendien sprake van niet nader identificeerbare uitgravingen in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied, waardoor de oppervlakte aan “oorspronkelijk” akkerland vrij beperkt is. Dit akkerland vertoont inderdaad een bodemopbouw van een teelaarde, waaronder een colluviaal pakket de quartaire sedimenten zonder profielontwikkeling afdekt.
Op basis van het historisch kaartenmateriaal kan worden gesteld dat het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied tot op heden in gebruik is als landbouwgrond. In het zuidwestelijke deel van het onderzoeksgebied is sprake van bewoning sinds ten minste het einde van de 18e eeuw. Op het einde van de 19e eeuw maken deze gebouwen plaats voor een scholencomplex dat uitbreiding kent in het begin van de 20e eeuw. In 2016 werd de conciërgewoning gesloopt bij de verbreding van de Kerkhofweg. En enkele jaren later, in 2019, werd de rest van het gebouwenbestand gesloopt met het oog op de uitbreiding van de naastgelegen KMO-zone.

Op basis van de gekende archeologische data kan worden gesteld dat er relatief veel archeologische gegevens voor de directe omgeving beschikbaar zijn en dat het dus ook mogelijk is om een algemene archeologische verwachting voor het gebied op te maken.
Wat paleo-horizonten en steentijdartefactensites betreft zijn de geraadpleegde onderzoekers het er over eens dat de kans op het aantreffen van deze structuren zich voornamelijk voordoet ter hoogte van de top en de flanken van de heuvelrug. Er is immers sprake van enkele oppervlaktevondsten lithisch materiaal, maar deze bevinden zich op de dekzandrug ten (zuid)oosten van Kruisem (en zijn dus niet besproken in het huidige overzicht van archeologische data). Daarnaast is ook duidelijk dat in de vallei van de Stampkotbeek een eerder lage archeologische verwachting vooropgesteld wordt wegens te laag gelegen en bijgevolg te nat voor permanente activiteiten. Dit gaat op voor het Holoceen, maar voor oudere periodes is dit niet noodzakelijk zo. Daarom dient in diepe uitgravingen (bijvoorbeeld groeves) echter rekening te worden gehouden met mogelijke paleo-horizonten op dieper niveau. De reeds uitgevoerde archeologische onderzoeken duiden verder op een inheemse (IJzertijd) en inheems-Romeinse aanwezigheid op de hoger gelegen flanken van de heuvelrug. Lager op de helling is er sprake van het voormalige waterkasteel van Kruishoutem wat wijst op occupatie in de Volle en Late Middeleeuwen. Het gebied was vermoedelijk reeds in de 12e eeuw definitief ontgonnen, i.e. ontbost en tot akkerland omgezet.

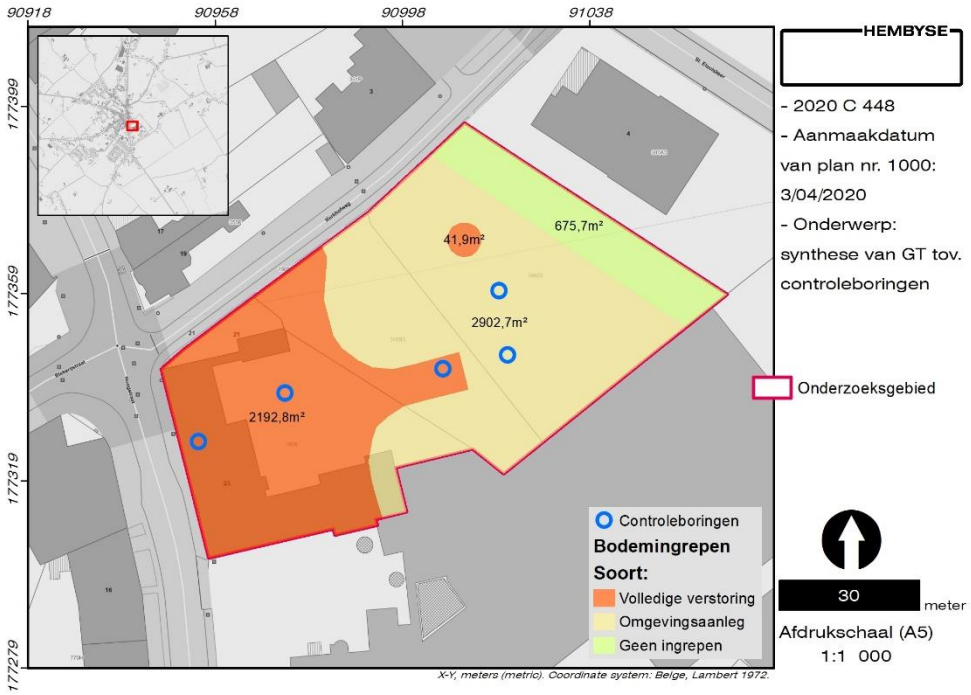
In theorie is er binnen het onderzoeksgebied dus een kans op het aantreffen van sporensites uit het Holoceen, dit in een vrij beperkte zone in het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied. Niet alleen is de kans op het aantreffen ervan echter klein en op een beperkte oppervlakte, de kans dat deze sporensites in desbetreffend geval ook in een ruimere context zouden kunnen worden geïnterpreteerd, is zeer klein. Bovendien is deze zone bestemd voor omgevingsaanleg, waardoor er sprake zal zijn van beplantingen en geen diepgaande bodemingrepen. Maatschappelijk, economisch en archeologisch gezien is het dus niet verantwoord, noch efficiënt om in de noordoostelijke hoek van het terrein verdere survey uit te voeren.

Op basis van de bestaande dataset kan dus gesteld worden dat de kans op de aanwezigheid van goed bewaarde archeologische sporen en structuren laag is en geen substantieel potentieel op archeologische kennisvermeerdering bevat.

6.1.4 Impact van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het onderzoeksgebied, kan worden gesteld dat de impact van de geplande werken op het bodemarchief bestaat uit het bouwen van nieuwe kantoren met de bijbehorende verhardingen en omgevingsaanleg. Dit betekent dat de geplande verstoring van het

bodemarchief binnen het volledige onderzoeksgebied maximaal 38,3% van dit onderzoeksgebied beslaat.

Figuur 11. Syntheseplan van de geplande werkzaamheden en de geplande verstoringsdiepte ten opzichte van de uitgevoerde controleboringen.

6.2 Vervolgtraject

6.2.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Aan het begin van deze bureaustudie (zie §*Onderzoeksopdracht*) werden enkele elementaire onderzoeksvragen gesteld, die in de loop van de tekst gaandeweg beantwoord zijn. Hier worden deze bij wijze van besluit hernomen en beantwoord.

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*

  De bestaande landschappelijke en geologische bronnen geven geen duidelijke aanwijzingen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed. Er is sprake van eolische sedimenten die mogelijk onderhevig zijn geweest aan erosie, met bebouwde gebieden aan de straatzijde. De controleboringen tonen echter aan dat het grootste deel van het onderzoeksgebied verstoord is. Dit wijst op de afwezigheid van archeologische sporen en structuren.
- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?*

Op basis van deze bronnen is gekend dat er sprake is van nederzettingssporen hoger op de helling, dit ten zuiden en zuidoosten van het huidige onderzoeksgebied. De bestande historische en archeologische gegevens duiden op een lage kans op de aanwezigheid van archeologische sporen en structuren in het lager gelegen deel van het landschap.

- *Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?*
  De geplande werkzaamheden behelzen het bouwen van nieuwe kantoren met verhardingen en wadi's op 38,3% van het gebied. Binnen deze zones is de verstoring van de bodem totaal, maar deze bevinden zich in reeds verstoorde bodems !
- *Is verder (uitgesteld) vooronderzoek of onderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?*
  Verder onderzoek is niet noodzakelijk. Er is op basis van de aangetroffen verstoringen immers een zeer lage verwachting voor het aantreffen van archeologisch waardevolle sporen en structuren die bovendien niet in ruimere context geïnterpreteerd kunnen worden.

6.2.2 Afweging van de te nemen maatregelen

Het volledige archeologietraject wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele methodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. In deze fase van het onderzoekstraject werd een bureaustudie (inclusief controleboringen) uitgevoerd en de onderstaande tabel geeft weer welke onderzoeksmethodes in het volledige archeologietraject MOGELIJK, NUTTIG, SCHADELIJK en NOODZAKELIJK zijn.

Soort onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Evaluatie
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.
Archiefonderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Biedt geen aanvullende informatie met betrekking tot oudere sporen.
Geofysisch onderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Zonder concrete onderzoeksvragen is dit niet zinvol.
Veldkartering	JA	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.
Landschappelijke boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De beschikbare aardkundige data wijzen geenszins op de bewaring van paleo-horizonten.
Verkennende en waarnemende archeologische boringen	JA	NEE	NEE	NEE	
Proefsleuven	JA	JA	NEE	JA	De kans op het aantreffen van grondsporen is gering tot onbestaand.
Vlakdekkend onderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie en de reeds uitgevoerde onderzoeken, kan gesteld worden dat het archeologietraject als volledig kan worden beschouwd.

6.2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen

Op basis van de kennis van de geplande werken is een behoud in situ van het bodemarchief niet mogelijk. Binnen het te ontwikkelen gedeelte van het onderzoeksgebied zal het bodemarchief door de geplande werken immers volledig verstoord worden, waardoor strikt gezien een behoud van het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed in situ niet mogelijk is.
Gezien het feit echter dat de ingezamelde data aangetoond hebben dat het onderzoeksgebied geen potentieel tot substantiële archeologische kenniswinst bevat, worden verdere maatregelen niet noodzakelijk geacht. De werken hebben geen impact op het archeologisch kennispotentieel.
In deze optiek is het gedetailleerd uittekenen van het vervolgtraject niet noodzakelijk en het omschrijven van gedetailleerde maatregelen is niet noodzakelijk.

6.2.4 Randvoorwaarden

Op basis van de beschikbare data kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van archeologische resten die een potentieel op kenniswinst herbergen, heel klein is. Er wordt geen verder onderzoek geadviseerd en het opnemen van randvoorwaarden bij de omgevingsvergunning is niet noodzakelijk.

Na het bekomen van de omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerken is de melding van archeologische toevalsvondsten wettelijk verplicht (artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

7 Bibliografie

Naslagwerken

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: *Begraafplaats* [online] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200935 (geraadpleegd op 31 maart 2020).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: *Hoogstraat* [online] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/5247 (geraadpleegd op 31 maart 2020).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: *Kruishoutem* [online] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14357 (geraadpleegd op 31 maart 2020).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: *Schelde-Leie interfluvium tussen Waregem, Kruishoutem en Oudenaarde* [online] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/135393 (geraadpleegd op 3 april 2020).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: *Vrije Katholieke lagere school* [online] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/74373 (geraadpleegd op 31 maart 2020).

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Bogemans F., 2007. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 29 Kortrijk*, Brussel.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

De Kempeneer J., Deschepper E., Verbrugge A. & Cherretté B., 2017. *Kruishoutem – Melkerijweg. Ophoging en nivellering. Archeologienota. Verslag van Resultaten*, SOLVA Archeologierapport 86, Erembodegem.

Gierts I. & Schellens S., 2017. *Archeologische opgraving Kruishoutem Markt*, BAAC Vlaanderen Rapport 561, Gent.

Note K. & Van Laere E., 2020. *Archeologienota Kruisem, Hedekensdriesstraat. Deel 2: Programma van Maatregelen*, Bassevelde.

Vandeputte O., 1995. *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Vanholme N., Taelman E. & Cherreté B., 2015. *Kruishoutem Containerpark. Archeologisch onderzoek*, SOLVA Archeologierapport 40, Erpe-Mere.

Van Kampen J., Hebinck K., Beukelaer-van Gulik T. & Groenhuijzen M., 2018a. *Kruishoutem – Heraanleg gescheiden rioolstelsel Fase 2 (22534B). Archeologienota. Programma van Maatregelen*, Zuidnederlandse Archeologische Notities 539, Amsterdam.

Van Kampen J., Hebinck K., Beukelaer-van Gulik T. & Groenhuijzen M., 2018b. *Kruishoutem – Heraanleg gescheiden rioolstelsel Fase 2 (22534B). Archeologienota. Verslag van Resultaten*, Zuidnederlandse Archeologische Notities 539, Amsterdam.

Van Ranst E. & Sys C.. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Wuyts F., Van Hecke C., Jacops J., Allemeersch L. & Cryns J., 2015. *Kruishoutem Brugstraat. Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek 3-4 februari 2015*, GATE rapport 82,Evergem.

Online bronnen:

http://www.geopunt.be/
https://www.dov.vlaanderen.be/
https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/
https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/
https://cai.onroerenderfgoed.be/
http://uurl.kbr.be
https://www.cartesius.be/
http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE
https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2

www.geologievannederland.nl
https://www.hultheim.be/index.php/kruishoutem/kruishoutemse-curiosa/28-kruishoutemse-kronieken/2015/337-van-moortelbroeders-en-snotmuilen
https://www.hultheim.be/images/omd_pdf/OMD_2016.pdf
https://www.hultheim.be/index.php/kruishoutem/kruishoutemse-curiosa
https://www.purnatur.eu/nl/bedrijf/108-geschiedenis-van-regionaal-zuivelbedrijf-tot-specialist-in-yoghurt-en-verse-kaas
http://digitalarchive.mcmaster.ca/islandora/object/macrepo%3A70133/-/collection
https://www.luchtvaartgeschiedenis.be/content/kruishoutem-vliegveld

8 Lijst van figuren

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart. 6
Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en onroerenderfgoeddepots. 9
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio. 10
Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand. 11
Figuur 5. Panoramisch zicht op het onderzoeksgebied in zuidelijke richting. 12
Figuur 6. Zicht op het noordoostelijk gelegen parkinggedeelte en het centrale grasland (foto genomen in zuidoostelijke richting). 12
Figuur 7. Zicht op de helling van het grasland (foto genomen in noordwestelijke richting). 13
Figuur 8. Zicht op het braakliggende deel van het onderzoeksgebied vanuit de Kerkhofweg. 14
Figuur 9. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan Oudenaarde. 14
Figuur 10. Inplantingsplan. 16
Figuur 11. Syntheseplan van de geplande werkzaamheden en de geplande verstoringsdiepte ten opzichte van de uitgevoerde controleboringen. 21

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent
BTW: BE 0677.720.687
IBAN: BE25890214307282
BIC: VDSP BE 91
Tel. 0032 472 89 97 66
E-mail: info@hembyse.net
Web: www.hembyse.net

HEMBYSE